

MINISTARSTVO FINANSIJA
DIREKTORAT ZA EKONOMSKU POLITIKU I RAZVOJ

Mjesečni makroekonomski indikatori

Ministarstvo finansija

MINISTARSTVO FINANSIJA
DIREKTORAT ZA EKONOMSKU POLITIKU I RAZVOJ
MJESEČNI MAKROEKONOMSKI INDIKATORI – MART 2018

Realni sektor

Industrijska proizvodnja u martu bilježi mjesečni rast 11,4%, odnosno 38,6% na godišnjem nivou, kao posljedica snažnog rasta proizvodnje električne energije (82,6%). Godišnji rast bilježi i prerađivačka industrija (20,2%), čemu je veliki doprinos dao rast proizvodnje osnovnih metala (10,2%). Sektor 'vađenje ruda i kamena' ostvario je pad 32,0% u odnosu na mart 2017. Dolasci i noćenja turista u martu, u kolektivnom smještaju, bilježe rast od 26,5% i 8,6% na godišnjem nivou, respektivno. U ukupnoj strukturi noćenja najveće učešće imaju turisti iz Srbije i Albanije (15,8%, odnosno 9,5%, respektivno), kao i turisti iz Rusije (7,9%). Promet u maloprodaji u martu bilježi godišnji rast 4,4% u tekućim i 2,5% u stalnim cijenama.

Inflacija

Mjesečna inflacija u martu mjerena CPI bilježi rast 0,2%, odnosno 2,9% na godišnjem nivou. Najveći pojedinačni uticaj na godišnju stopu inflacije imali su rast cijena: alkoholnih pića i duvana (rast 30,8%, uticaj 1,25 p.p); odjeće i obuće (6,9%, uticaj 0,60 p.p) i prevoza (4,4%, uticaj 0,49 p.p). Potrošačke cijene mjerene HICP-om u martu bile su više u prosjeku za 3,9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, čemu su najviše doprinijele cijene duvana (1,64 p.p) kao i rast cijena usluga smještaja (0,59 p.p). Cijene proizvođača industrijskih proizvoda su u martu zabilježile rast od 1,2% g-n-g, cijene iz uvoza 0,4%, dok su izvozne cijene ostvarile pad od 1,4%, kao posljedica pada cijena osnovnih metala od 4,0% na godišnjem nivou.

Zaposlenost i zarade

Na kraju marta, broj nezaposlenih lica se smanjio za 10,7% g-n-g i iznosio je 47 180. Stopa nezaposlenosti je iznosila 20,3%, tj 2,4 p.p. manje u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Broj zaposlenih, u odnosu na mart 2017. godine, se povećao za 0,8%. Prosječna zarada (bruto) bila je 761 euro, a neto zarada iznosila je 508 eura, odnosno posmatrano g-n-g ostale su na istom nivou.

Javne finansije

Prihodi budžeta u martu 2018. godine naplaćeni su u iznosu od 138,8 mil.€ i viši su 2,6% u odnosu na isti mjesec 2017. godine, dok su u odnosu na plan niži 5,4%. U okviru prihoda, najveći rast u odnosu na mart 2017. godine zabilježen je kod poreza na dobit pravnih lica za 4,6 mil.€ ili 26,4%. Izdaci budžeta u martu tekuće godine iznosili su 145,8 mil.€, što predstavlja rast od 8,0% g-n-g. U trećem mjesecu 2018. godine zabilježen je gotovinski budžetski deficit od 33,6 mil.€ ili 0,8% BDP-a.

Monetarni sektor

U martu tekuće godine, u monetarnom sektoru, zabilježen je rast kreditne aktivnosti od 2,0% u odnosu na decembar 2017. godine, dok je na godišnjem nivou iznosio 9,9%. Ukupni novoodobreni krediti za tri mjeseca ove godine iznosili 240,1 mil. € i smanjeni su za 17,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Depoziti bilježe blagi rast na mjesečnom nivou od 0,1%, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine veći za 13,4%. Depoziti privrede, posmatrani na godišnjem nivou, veći su za 18,5%, dok su depoziti stanovništva veći za 10,2%. Trend pada kamatnih stopa se nastavlja, tako da je aktivna kamatna stopa iznosila 6,70% i niža je za 0,51 p.p. posmatrano g-n-g. Visoka nelikvidnost realnog sektora je i dalje prisutna. Od 66.550 registrovanih pravnih lica i preduzetnika, u blokadi se nalazilo 16.688 ili 25,1%. Ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa je iznosio 599,8 mil. €, što je za 2,2% više u odnosu na prethodni mjesec.

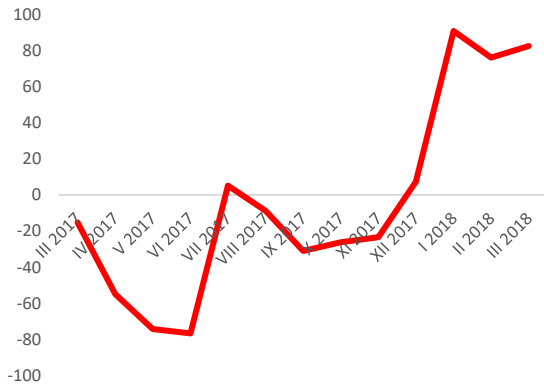
Spoljnotrgovinska razmjena

Spoljnotrgovinsku razmjenu u martu karakteriše povećanje robne razmjene, kao posljedica rasta uvoza i još većeg procentualnog rasta izvoza robe. Izvoz roba iznosio je 38,0 mil.€, a uvoz 219,9 mil.€, što je rast od 20,5%, odnosno 9,5%. U odnosu na prva tri mjeseca 2017, značajno je povećan izvoz električne energije za 5,8 mil.€, zbog snažne domicilne proizvodnje i povoljnih hidroloških prilika, što je istovremeno dovelo i do smanjenja uvoza električne energije za 20,3 mil.€. U izvozu je povećan i izvoz gvožđa i čelika za 2,5 mil.€, medicinskih i farmaceutskih proizvoda za 2,2 mil.€, kao i obojenih metala za 2,0 mil.€. Rast uvoza opredjeljen je rastom uvoza pogonskih mašina i transportnih uređaja za 38,2 mil.€, kao i gvožđa i čelika za 5,8 mil.€. Porast uvoza u najvećoj mjeri je posljedica ulaganja po osnovu realizacije investicionih projekata.

Strane direktne investicije

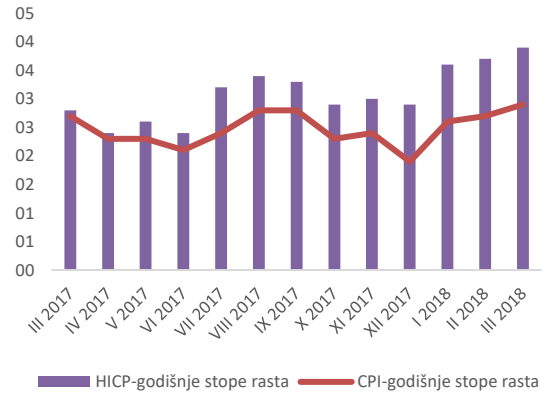
Neto priliv SDI za period januar-decembar 2017. iznosio je 474.3 mil.€, što je za 27.6% više g-n-g. Rast je opredijeljen povećanim ulaganjima u formi interkompanijskog duga i u kompanije i banke, uz značajno manji odliv u poređenju sa 2016. Ukupan priliv SDI iznosio je 649,2 mil.€, od čega se na vlasnička ulaganja odnosilo 56,5%. Ulaganja u kompanije i banke iznosila su 33,8% ili 25,3% više, dok se na ulaganja u nekretnine odnosilo 22,7%, ili 10,6% više u odnosu na isti period 2016. Priliv u formi interkompanijskog duga povećan je za 32,2%, i činio je 38,1% ukupnog priliva i ostalo 5,4%. Ukupan odliv SDI iznosio je 174.9 mil.€, što je za 44.6% manje nego u 2016.

Grafik 1. Proizvodnja električne energije, godišnje stope rasta (u %)

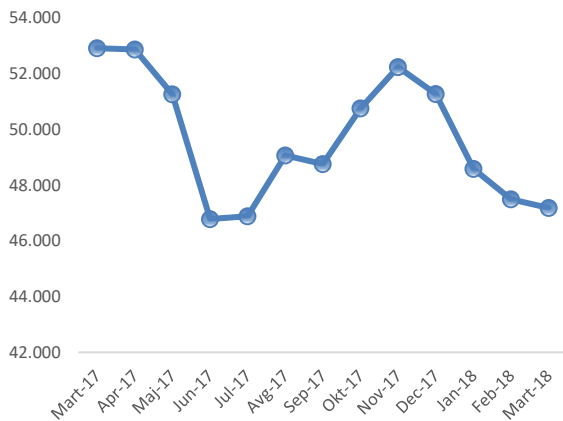
...Značajan oporavak proizvodnje električne energije u prvom kvartalu 2018...

Grafik 2. Prosječni godišnji rast cijena, CPI, HICP, u %

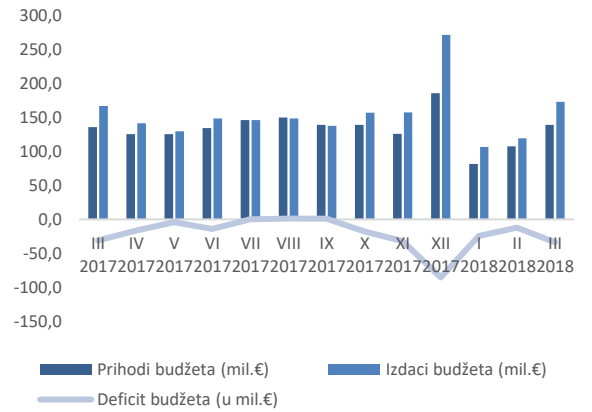
...Godišnja inflacija u martu mjerena CPI iznosila je 2,9%...

Grafik 3. Kretanja na tržištu rada

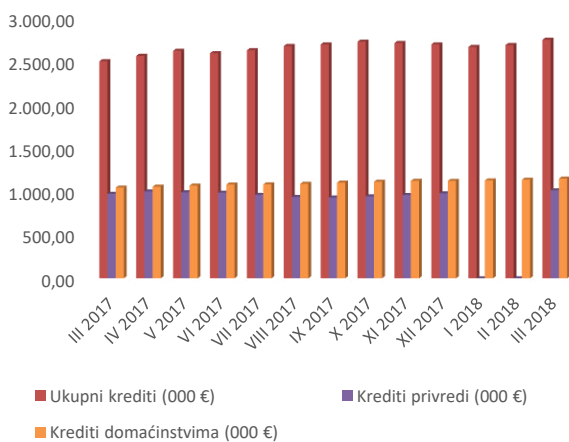
...Boj nezaposlenih se smanjio za 10,7%, posmatrano g-n-g...

Grafik 4. Kretanje prihoda i rashoda, u mil.€

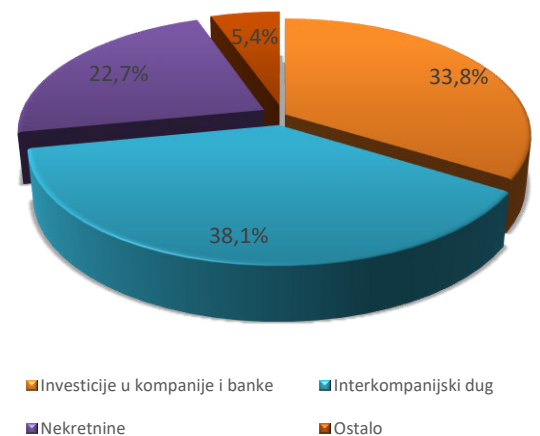
...Prihodi u periodu januar-mart viši su za 12,0% u odnosu na isti period prethodne godine...

Grafik 5. Krediti po sektorima, u 000 €

...Posmatrano po sektorima, ostvaren je rast kredita privrede od 4,1% i kredita stanovništva od 9,9% na godišnjem nivou...

Grafik 6. Struktura ukupnog priliva SDI jan-dec 2017, u %

...rast je opredijeljen povećanim ulaganjima u formi interkompanijskog duga i investicijama u kompanije i banke, uz manji odliv u poređenju sa 2016...

Tabela 1 Realni sektor (Izvor: Monstat)

Realni sektor	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	M-n-M	III 2018 - g-n-g	2018/2017 g-n-g
Industrija																
Industrijska proizvodnja	-17,4	-10,2	-1,2	-13,9	0,2	2,7	-7,0	2,6	4,0	1,5	52,4	29,5	38,6	11,4	38,6	39,0
Prerađivačka industrija	-33,1	20,6	33,3	2,4	-14,6	-1,8	-2,4	7,9	8,9	-10,9	26,5	6,2	20,2	21,0	20,2	17,0
Vađenje rude i kamena	200,0	95,8	165,1	85,4	123,6	98,4	64,9	115,1	147,3	70,6	18,0	-32,2	-32,0	-1,6	-32,0	-20,2
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	-15,3	-55,1	-74,5	-76,9	5,1	-8,9	-31,1	-26,3	-23,5	7,2	91,0	76,3	82,6	7,0	82,6	82,6
Turizam																
Dolasci turista	27.294	61.202	92.403	129.918	166.642	178.788	129.706	68.135	32.284	30.668	24.829	25.283	34.531	36,6	26,5	28,7
Noćenja turista	70.225	152.342	294.437	594.186	862.419	927.442	557.484	195.076	71.593	64.444	56.156	58.959	76.233	29,3	8,6	11,9
Promet u maloprodaji																
Stalne cijene	3,1	3,4	3,8	3,3	2,7	2,2	2,4	2,9	3,6	5,2	4,3	3,0	2,5	11,6	2,5	3,2
Tekuće cijene	4,6	4,9	5,2	4,9	4,7	5	5,2	5,3	5,9	6,8	5,7	4,8	4,4	11,7	4,4	4,9

Tabela 2 Inflacija (Izvor: Monstat)

Inflacija - stope rasta	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	M-n-M	III 2018 - g-n-g	2018/2017 g-n-g
Indeks potrošačkih cijena	2,7	2,3	2,3	2,1	2,4	2,8	2,8	2,3	2,4	1,9	2,6	2,7	2,9	0,2	2,9	2,7
Harmonizovani indeks potrošačkih cijena	2,8	2,4	2,6	2,4	3,2	3,4	3,3	2,9	3,0	2,9	3,6	3,7	3,9	0,2	3,9	n.p.
Indeks proizvođačkih cijena	0,7	0,6	0,8	0,2	0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,5	0,1	-0,4	0,9	1,2	0,1	1,2	0,6

Tabela 3 Tržište rada (Izvor: Monstat, ZZZCG, Fond PIO)

Tržište rada	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	M-n-M	III 2018 - g-n-g	2018/2017 g-n-g
Broj zaposlenih	179.783	181.687	185.886	188.167	191.770	188.161	184.719	177.369	178.078	177.627	178.160	179.035	181.260	1,2	0,8	0,7
Broj nezaposlenih	52.905	52.856	51.258	46.781	46.876	49.058	48.752	50.752	52.226	51.262	48.580	47.487	47.180	-0,6	-10,8	-8,3
Stopa nezaposlenosti (%) ¹	23	23	22	20	20	21	21	22	23	22	21	21	20	-0,2	-2,5	-1,8
Prosječna bruto zarada (€)	762	769	766	764	757	763	767	767	768	768	767	766	761	-0,7	-0,1	-0,1
Prosječna neto zarada (€)	508	512	511	510	505	509	511	511	512	512	511	511	508	-0,6	0,0	0,0
Prosječna penzija (€)	286	286	285	285	281	281	281	280	280	280	286	286	286	-0,1	0,0	0,0

¹ Promjene (M-n-M, III 2018 g-n-g i 201/2017 g-n-g) prikazane u p.p

Tabela 4 Monetarni sektor (Izvor: CBCG)

Monetarni sektor	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	M-n-M	III 2018 - g-n-g
Ukupni krediti (u mil.€)	2.506,0	2.568,1	2.626,8	2.599,2	2.633,3	2.681,9	2.699,7	2.731,7	2.716,8	2.700,6	2.671,6	2.692,9	2.754,2	2,3	9,9
Kreditni privredi (u mil.€)	973,7	1.001,1	991,3	986,8	961,7	937,6	930,5	944,5	960,0	979,4	0.970,0	0.984,5	1.013,4	2,9	4,1
Kreditni domaćinstvima (u mil.€)	1.046,3	1.057,0	1.069,1	1.082,1	1.083,7	1.089,5	1.103,5	1.114,2	1.124,1	1.123,2	1.129,1	1.137,7	1.150,0	1,1	9,9
Kreditni u kašnjenju (u mil.€)	292,3	289,7	302,8	273,6	266,1	243,0	229,1	245,2	210,7	188,4	0.213,5	0.181,5	n.p.	n.p.	n.p.
Nekvalitetni krediti (u mil.€)	248,2	243,6	243,6	228,1	215,5	209,6	199,9	194,2	190,1	197,0	0.197,5	0.197,5	n.p.	n.p.	n.p.
Ukupni depoziti (u mil.€)	2.857,4	2.865,4	2.909,2	2.912,3	3.025,5	3.107,3	3.137,4	3.188,7	3.188,6	3.267,2	3.236,1	3.236,3	3.239,9	0,1	13,4
Depoziti privrede (u mil.€)	926,0	940,0	962,9	962,4	1.032,0	1.089,2	1.098,8	1.096,4	1.073,0	1.133,4	1.111,6	1.103,0	1.096,9	-0,5	18,5
Depoziti stanovništva (u mil.€)	1.561,6	1.553,6	1.558,1	1.581,0	1.594,4	1.604,7	1.614,2	1.637,7	1.645,7	1.704,0	1.706,5	1.721,6	1.721,1	0,0	10,2
Kamatna stopa na kredite	7,2	7,1	7,1	7,1	7,0	7,0	7,0	6,9	6,9	6,8	6,8	6,8	6,7	0,0	-0,5
Kamatna stopa na depozite²	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	-0,2
Obavezna rezerva (u mil.€)	267,6	209,3	209,3	211,0	213,8	217,4	225,4	229,6	232,6	233,6	0.237,1	0.239,6	0.237,1	-1,0	-11,4

Tabela 5 Eksterni sektor (Izvor: Monstat i CBCG)

Eksterni sektor	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	M-n-M	III 2018 - g-n-g	2018/2017 g-n-g
Izvoz roba (u mil.€)	31,5	30,8	28,8	25,1	30,8	45,3	30,7	32,2	29,0	36,1	25,9	30,0	38,0	26,8	20,6	14,2
Uvoz roba (u mil.€)	200,9	184,7	210,4	214,6	216,7	204,8	193,8	203,3	188,3	230,0	120,5	161,5	219,9	36,1	9,5	10,0
Deficit robne razmjene (u mil.€)	-169,4	-153,9	-181,5	-189,5	-185,8	-159,5	-163,1	-171,1	-159,2	-194,0	-94,6	-131,6	-181,9	38,3	7,4	9,0
Neto strane direktne investicije (u mil.€)	37,2	37,8	37,5	43,3	29,5	34,9	26,9	69,1	13,3	84,3	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.

Tabela 6 Fiskalni sektor

Fiskalni sektor	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	III 2018/III plan	III 2018 - g-n-g	2018/2017 g-n-g
Prihodi budžeta (mil.€)	135,3	124,9	125,3	134,0	145,9	149,4	138,7	138,8	125,5	185,5	81,5	107,1	138,8	-5,4	2,6	10,0
Izdaci budžeta (mil.€)	166,4	141,2	129,6	148,2	145,8	148,2	137,6	156,8	157,3	270,7	106,1	119,0	172,4	18,3	3,6	8,0
Deficit budžeta (u mil.€)	-31,0	-16,3	-4,3	-14,2	0,1	1,2	1,1	-18,0	-31,9	-85,2	-24,6	-11,9	-33,6		8,3	-0,4
Deficit budžeta (% BDP-a)³	-0,8	-0,1	-0,1	-0,4	0	0	0	-0,4	-0,7	-2	-0,6	-0,3	-0,8		0,0	0,0

Tabela 7 Međunarodno okruženje

Međunarodno okruženje	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	M-n-M	III 2018 - g-n-g	2018/2017 g-n-g
Brent crude oil (USD/barel)	53,62	51,88	50,24	48,95	52,70	52,84	56,73	61,07	62,74	66,55	69,00	64,57	69,32	7,4	29,3	22,5
Aluminijum (USD/T)	1.901,47	1.921,22	1.913,02	1.885,29	1.902,96	2.030,01	2.096,49	2131,49	2097,44	2080,47	2209,73	2181,79	2069,24	-5,2	8,8	16,3
Euribor (12 mjeseci)	-0,11	-0,12	-0,13	-0,16	-0,15	-0,16	-0,17	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	0,0	-0,1	-0,1
Inflacija u Eurozoni⁴	1,50	1,90	1,40	1,30	1,30	1,50	1,50	1,40	1,50	1,40	1,30	1,10	1,30	0,2	-0,2	-0,5

² Promjene (M-n-M i III 2018 g-n-g) prikazane u p.p³ Promjene (M-n-M, III 2018 g-n-g i 201/2017 g-n-g) prikazane u p.p⁴ Promjene (M-n-M, III 2018 g-n-g i 201/2017 g-n-g) prikazane u p.p